

Dosarul nr.3ra-1617/2018

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Arhip)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, A. Malîi, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

05 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Holban împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 07 august 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 21 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 10 august 2017, Vladimir Holban a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că a activat în organele procuraturii din anul 1975 pînă în anul 2013, avînd o vechime de procuror de 38 ani.

Începînd cu data de 29 decembrie 1998, fiind în funcția de procuror-șef de secție din cadrul Procuraturii Generale, la atingerea vârstei de 50 de ani, i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă în mărime de 80% din salariul mediu lunar, potrivit funcției deținute, pe care pînă la sfîrșitul anului 2011 o primea regulat, cu respectarea principiului recalculării pensiei la fiecare majorare ordinară a salariului lunar al procurorului în exercițiu.

Începînd cu 01 martie 2010, în baza cererii sale, cuantumul pensiei i-a fost recalculat, în legătură cu faptul că conform funcției deținute la acel moment era remunerat, cît și pentru faptul deținerii accesului la documentele ce conțin secret de stat.

A menționat că, deși salariul procurorului în funcție, ulterior a fost majorat prin efectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 37 din 07 martie

2013, precum și prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 152 din 01 iulie 2016, pensia sa nu a fost recalculată.

La data de 04 iulie 2017 a înaintat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale cerere prin care a solicitat restabilirea în dreptul său încălcat de a-i fi recalculată pensia în legătură cu majorarea salariului procurorului în funcție.

Prin decizia nr. H-1233/17 din 02 august 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale a refuzat în satisfacerea solicitărilor formulate în cererea prealabilă.

Reclamantul a solicitat anularea ca fiind ilegală decizia nr. H-1233/17 din 02 august 2017, repunerea în dreptul lezat prin obligarea de a recalcula și achita pensia pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului-șef de secție din cadrul Procuraturii Generale, cu recalcularea acesteia în cazul majorării generale a salariului procurorului în exercițiu, ținându-se cont de funcția deținută la data ieșirii la pensie, recalcularea urmând a fi efectuată începând cu 01 ianuarie 2013 și până la 31 iulie 2016, conform Legii nr. 37 din 07 martie 2013 și începând cu data de 01 august 2016, potrivit Legii nr. 152 din 01 iulie 2016 și pe viitor de fiecare dată când are loc majorarea salariului procurorului în exercițiu, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată.

S-a recunoscut ca fiind neîntemeiat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.H-1233/17 din 02 august 2017 oferit lui Vladimir Holban.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i stabilească și să-i achite lui Vladimir Holban, pensia pentru vechimea în muncă, reieșind din salariul mediu de funcție al procurorului-șef al secției din cadrul Procuraturii Generale.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i recalculeze și să-i achite lui Vladimir Holban pensia pentru vechime în muncă ținând cont de majorarea generală a salariului procurorului în funcție începând cu 05 aprilie 2013, după creșterea salariului cu 35% și începând cu 01 august 2016, după creșterea salariului potrivit art. 60 din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016 (în vigoare din 01 august 2016).

S-a respins pretenția lui Vladimir Holban împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recalcularea și achitarea pensiei ținând cont de majorarea salariului procurorului începând cu 01 ianuarie 2013, ca fiind nefondată.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a concluzionat că, reclamantul are dreptul la recalcularea pensiei pentru vechime în muncă în cazul majorării generale a salariului procurorilor, începând cu 05 aprilie 2013, după creșterea salariului cu 35% și începând cu 01 august 2016, după creșterea salariului potrivit art. 60 din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016 (în vigoare din 01 august 2016). Dreptul la recalcularea pensiei este unul derivat al dreptului la pensie, care a fost obținut de Vladimir Holban la data de 29 decembrie 1998. Deoarece dreptul la pensie este imprescriptibil, instanța a reținut că și dreptul la recalcularea acesteia odată obținut nu este prescriptibil, nu poate fi cedat total sau parțial.

S-a respins pretenția lui Vladimir Holban cu privire la recalcularea și achitarea pensiei începând cu 01 ianuarie 2013, ca fiind nefondată, așa cum Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 37 din 07 martie 2013, a intrat în vigoare la data de 05 aprilie 2013, drept urmare, anume începând cu această dată se

determină și apariția dreptului lui Vladimir Holban la recalcularea pensiei în legătură cu majorarea salariului procurorului în exercițiu.

Prin decizia din 07 august 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 21 decembrie 2017, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Vladimir Holban către Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ.

Pentru a decide astfel, Colegiul Curții de Apel Chișinău a considerat corectă concluzia primei instanțe precum că Vladimir Holban întrunește condițiile legale pentru beneficierea de recalcularea pensiei pentru vechime în muncă, în dependență de majorarea generală a salariului procurorului în exercițiu și ca rezultat recunoașterea ca fiind neîntemeiat a răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.H-1233/17 din 02 august 2017, reclamantul fiind repus în dreptul lezat la recalcularea pensiei pentru vechime în muncă, în dependență de majorarea generală a salariului procurorului în exercițiu.

Instanța de apel a constatat că prima instanță a examinat pricina sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristicile raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic, creînd participanților la proces condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al CEDO.

La 13 septembrie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 07 august 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd casarea acesteia, cît și casarea hotărîrii din 21 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărîri noi de respingere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului recurentul a indicat prevederile art. 432 alin.(2) lit.c) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a indicat dezacordul său cu soluțiile instanțelor ierarhic inferioare și a redat circumstanțele de fapt indicate pe parcursul examinării cauzei.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la data de 07 august 2018 (f.d. 123, 124-143), iar recursul Casei Naționale de Asigurări Sociale înregistrat la 13 septembrie 2018, a fost declarat în termenul prevăzut de lege.

La data de 29 octombrie 2018, în adresa intimatului Vladimir Holban a fost expediată copia recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea de a depune referință la recurs.

În conformitate cu art.439 alin.(2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art.439 alin.(3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicînd determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art.art.270, 433 lit.a), 440 alin.(1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh